

La Fana Gymnas få leve!

I følge skrivet «Dimensjonering av studiespesialisering (ST) i Bergen» fra opplæringsavdelingen i Hordaland fylkeskommune, heter det at overkapasitet av ST i Bergen Vest er særlig kritisk. «Fana Gymnas er ei sentral brikke i vurderinga av framtidig struktur for ST, då denne skulen vil ha dimensjonerande konsekvensar i eigen bydel, men og i dei omliggjande bydelane».

«Hovudproblemstillinga er at for mange skular tilbyr ST, slik at innsøkinga ikkje er berekraftig.»

Når overkapasiteten av ST er størst i Bergen Vest, er det ikke helt enkelt å forstå hvorfor man oppretter nye ST-plasser på skolene i denne bydelen. Da kan det gjerne, etter min mening, være bedre å legge de 160 ST-plassene som foreslås opprettet på Fyllingsdalen vgs. til Fana gymnas, og styrke det gode studiespesialiserende miljøet som allerede er etablert der. Det bør av samme årsak ikke opprettes flere ST-plasser på Olsvikåsen vgs.

At det foreslås å opprette studiespesialiserende linje på Årstad vgs med bare to paralleller, når forskning tilsier at gode fagmiljø krever minst tre paralleller virker overilet og lite gjennomtenkt. Det skurrer enda mer i mine ører når det i tillegg gjøres for å gi Årstad vgs «et løft» for bl.a. å motvirke frafallet ved skolen.

I skolebruksplanen (2012- 2025) legges det opp til at fagmiljøene skal være gode og robuste, da bør de ikke være for små, men heller ikke for store. I denne sammenheng er det viktig å merke seg at Fana Gymnas er den eneste rene studiespesialiserende skolen i Bergen Sør. I tillegg er det i Fana en mye høyere andel av elevene som tar studiespesialiserende utdanning enn i andre bydeler og i Hordaland for øvrig. Elevene fullfører også i høy grad utdannelsen sin. Skolen ligger svært strategisk plassert i forhold til boligutviklings- og fortettingsområder i nærhet til, og langs bybanetraséen i Bergen Sør. Elevene nytter i stor grad det kollektive transportsystemet dersom de ikke bor i gå/ sykle- avstand til skolen.

Gigantskoler med over 1000 elever ser ut til å ha blitt en trend i fylkeskommunene. Så kan man spørre seg om den trenden er gunstig eller uheldig. Både lærere og elever har advart mot denne utviklingen. Flere skoledirektører i Norge har, på forespørsel om hvorfor det satses på så store skoler, svart at det handler om bredere og mer tverrfaglige miljø, og større valgmuligheter for elevene. David Monk, forsker/ professor ved Cornwell University (USA),

har funnet ut at et større og mer variert tilbud innenfor store skoler ikke nødvendigvis fører til at elevene velger mer utradisjonelle fag. Tvert imot er det bemerkelsesverdig lavt antall elever som benytter seg av disse tilbudene ved de store skolene. Dessuten viser det seg at man kan gi et rikt og variert fagtilbud på mindre skoler med eksempelvis 300/400 elever. For over 10 år siden var kritikken mot gigantskolene i USA så stor, at Us Department of Education bevilget ca. 140 millioner dollar for å dele disse skolene i mindre enheter. Det amerikanske utdanningsdepartementet viste til at forskningsresultater gjorde det mer og mer tydelig at mindre læringsmiljø ga bedre resultater. Årsaken er at små skoler skaper tette og personlige miljø med nært samarbeid med lærere og små elev grupper. Flere rapporter fra USA og Sverige har vist at store skoler sliter med store sosiale problemer, og har i større grad problemer med dop, vold og kriminalitet enn mindre skoler. Man kan lett forestille seg at store skoler skaper fremmedgjøring. Elevene forsvinner i massen og kan lett bli usynlige for læreren. Noen elever blir usikre og stille, andre blir tøffere for å bli sett. Elevene kan også ha vansker med å få innflytelse i saker som angår dem. Når det gjelder økonomi, er det et stort spørsmål om det egentlig er godt nok dokumentert at store skoler er billigere.

Før valget i høst varslet de fleste politiske partiene storsatsing på skolen. Satsing i skolen, slik jeg ser det, handler om det faglige/ pedagogiske innholdet, om læringssituasjonen/ læringsmiljøet og om læringsutbyttet. For de aller fleste er det godt kjent at den aller viktigste faktoren for god læring er god trivsel. Her skal det nevnes at undersøkelser viser at skoler med kreative miljøer innen revy, dans og musikk skaper trivsel. Dette er Fana skoleteater et godt eksempel på. Her deltar godt over halvparten av skolens elever, og det samarbeides på tvers av trinnene, noe som ikke bare øker trivselen, men også tryggheten.

I skolebruksplanen (2012- 2025) vises det til at alle skolebygg i fylket har jevnt over god standard. Fana Gymnas har forholdsvis nytt ventilasjonsanlegg, men mangler universell utforming (heis). Det har ellers vært gjort en del utbedringer med hensyn til bygningsmassen. Fylkesrådmannen utelukker ikke tilpasninger og rehabilitering på eksisterende skolebygg.

I verste fall vil planene fra Opplæringsavdelingen ved Hordaland Fylkeskommune føre til dårligere trivsel blant elevene, noe som igjen fører til dårligere resultater og høyere frafall. I

tillegg vil flere elever søke seg til private skoler, noe som medfører dårligere økonomi i den offentlige skolen.

I beste fall satser dere politikere nå på **elevene** og tar vare på, og videreutvikler de læringsmiljøene og arenaene i den videregående skolen som allerede fungerer svært godt. På den måten får vi elever som trives og som opplever mestringsfølelse og får gode resultater. Slik kan dere som politikere være med å redusere drop- out i den videregående skolen. Problemene med frafall på Årstad vgs løses ikke ved å legge ned Fana Gymnas.